

Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda damga vergisi uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	90792880-155.01.03.01[1612]-358284
Tarih	10.09.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : 90792880-155.01.03.01[1612]-358284

10.09.2018

Konu : Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda damga vergisi uygulaması

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, KİT kapsamında iken 6475 sayılı Kanunla bu kapsamdan çıkarılan şirketinizin, doğrudan temin yöntemiyle ve sözlü teklif alınmak suretiyle sözleşme düzenlenmeden yaptığı alımlarda, herhangi bir teklifin veya alım tutanağının üzerine şerh konulduğunda veya alım yapılacak firmaya ilişkin ilgili makamdan onay alınması durumunda düzenlenen kağıtların damga vergisine tabi tutulup tutulmayacağı ile ayrıca bu kağıtların ihale kararı olarak da değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda

belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı, 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/I fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin; "II.Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün 2 nci fıkrasında, ihale kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararlarının nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 123 üncü maddesinde, kamu tüzel kişiliğinin, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanarak kurulacağı hükme bağlanmış olup, kamu tüzel kişiliği, yasama organı tarafından çıkarılacak bir kanunla ya da idare tarafından kanunun verdiği yetkiye dayanarak yapılacak bir idari işlemle kurulabilecektir.

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun (başvuru tarihinde yürürlükte bulunan) 21 inci maddesinde,

"(1) Bu Kanun ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 6102 sayılı Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi unvanı altında bir anonim şirket kurulmuştur.

(2) PTT'nin sermayesinin tamamı Hazineye aittir. Hazine Müsteşarlığının mülkiyet hakkı ile kâr payı hakkı saklı kalmak üzere ve kamunun pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali hakları Hazine Müsteşarlığında kalmak kaydıyla Hazine Müsteşarlığının PTT'deki pay sahipliğine dayanan oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkileri Bakanlık tarafından kullanılır. Bu hak ve yetkilerin kullanımına ilişkin her türlü mali ve hukuki sorumluluk Bakanlığa aittir.

(3) PTT, bu Kanun ve 6102 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine göre Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın uygun görüşü alınarak hazırlanan esas sözleşmesinin Genel Kurul tarafından onaylanmasını müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete geçer. Esas sözleşmede yapılacak değişikliklerde Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın uygun görüşü aranır. 6102 sayılı Kanunun aynı ve nakdî sermayesinin vaz'ına müteallik hükümleri ile 414 üncü madde hükmü PTT hakkında uygulanmaz.

(4) 16/7/1965 tarihli ve 697 sayılı Ulaştırma ve Haberleşme Hizmetlerinin Olağanüstü Hallerde ve Savaşta Ne Suretle Yürütüleceğine Dair Kanun ile millî güvenlik ve kamu düzeni gerekleri ve sıkıyönetim ve seferberlik hâllerinde posta hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin özel kanunların hükümleri saklıdır.

...";

(başvuru tarihinde yürürlükte bulunan) 22 nci maddesinin (2) nci fıkrasında, "PTT, 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine tabidir."; 31 inci maddesinin (3) üncü fıkrasında, "8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli listenin "B - Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK) " bölümünde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü (P.İ.)" ibaresi listeden çıkarılmıştır. Diğer mevzuatta mülga T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğüne yapılan atıflar PTT'ye yapılmış sayılır." hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla, Damga Vergisi Kanununa göre resmî daire kapsamında bulunmayan ancak 6475 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan ve kuruluş amacı doğrultusunda faaliyet gösterdiği alanda kamu gücü ve ayrıcalıklarına sahip olduğu anlaşılan dolayısıyla kamu tüzel kişiliğini haiz şirketiniz tarafından alınan ihale kararlarının, 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun 11/2 maddesi gereğince damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 44 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "5-İdarelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesi gereğince yaptıkları alımlar nedeniyle düzenlenen kağıtlara ilişkin damga vergisi uygulaması:" başlıklı bölümünde, "... idarelerin 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesi kapsamında yapacakları alımlar nedeniyle belli parayı ihtiva eden bir sözleşmenin düzenlenmesi halinde bu sözleşmenin, idarelerce kurulacak ihale komisyonlarınca bir ihale kararının alınması halinde bu kararın, damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir. Ancak, söz konusu alımlar nedeniyle belli parayı ihtiva eden bir sözleşmenin düzenlenmemesi ve ihale komisyonları kurularak bir ihale kararının alınmaması halinde ise damga vergisinin aranılmayacağı tabiidir." denilmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "İhale Komisyonu" başlıklı 6 ncı maddesinde, ihale yetkilisinin, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinin en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendireceği, ... ihale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanakların, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, idarelerin 4734 sayılı Kanunun 22/d maddesi hükmü kapsamında piyasada fiyat araştırması yapmak suretiyle uygun bulunan fiyattan mal ve hizmet temin etmelerine yönelik doğrudan alımlarda düzenlemek zorunda oldukları, harcama yetkilisi ve/veya harcama yetkilisince görevlendirilen kişiler tarafından imzalanan piyasa fiyat araştırmalarına ilişkin tutanakların mahiyeti itibarıyla ihale komisyonlarınca alınan bir ihale kararı olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde 4734 sayılı Kanun kapsamında bir ihale komisyonu kurulmamış olması kaydıyla, Kurumunuzun 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesi kapsamında yapacağı

"... Hizmeti" alımına ilişkin olarak yapılan piyasa araştırması sonucuna göre söz konusu hizmetin ... Ltd. Şti.nden alınması konusunda alındığı anlaşılan .../.../2017 tarihli "olur"un, mahiyeti itibarıyla ihale komisyonu kurularak alınan bir ihale kararı olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Ayrıca, .../.../2017 tarihli "... İşi Değerlendirme Raporu" başlıklı kağıdın, piyasa araştırma tutanağı olduğu anlaşılmış olup, mahiyeti itibarıyla ihale komisyonlarınca alınan bir ihale kararı olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026